

DOMOVINA

Nahaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Našim prijateljem in naročnikom!

Zopet se je pomaknilo jedno leto v zaton večnosti. Tudi letos, kakor po navadi, stopimo pred svoje cenjene naročnike in prijatelje, da jim izrečemo zahvalo za podporo v preteklem letu ter jih prosimo naklonjenosti i v bodoče. „Domovina“ še davno ni izpolnila stavljenih si naloge, in delo, katero jo čaka, zahteva vsestranske podpore. Dasiravno smo se trudili vstreti vsaki želji in biti kos težavnemu delu, katero smo pričeli pred osmimi leti, vendar ni bilo moč vsega spolniti. Sto in sto želj se nam je javilo, kaj naj bi še vse „Domovina“ storila, kako se popolnila in dovršila. Lepe misli in načrte vpoštevali bi radi, ko bi le gmotno ne bili zadrževani.

„Domovina“ bode tudi v bodočem letu delovala po svojem začetnem programu, ker smo uverjeni, da je pravi. Posvečevali bomo ta večjo pozornost narodno-gospodarskemu vprašanju. Stališče večine naših političnih vodij, da smo Slovenci kmetiški narod, je krivo. Žalibog, da so nas razmere in naši nasprotniki potisnili na ta nivo, a dolžnost javnih zastopnikov in vodij naroda pa je, da odpro narodu druge vire blagostanja in mu pokažejo pot do zakladov, ki nam jih je podaril Stvarnik, ker le tako pomagati je tudi propadajočemu kmetu.

„Domovina“ pečala se bode pa tudi z jezikovnim vprašanjem po Slovenskem, posebno na Štajarskem. Lansko leto pričeli smo težek boj s poštnimi uradi, a trud ni bil zastoj. Nad dve sto občin vložilo je prošnje za slovensko uradovanje in dvojezične poštne pečate. Mnogim je že vstreglo. Nadaljevati hočemo to delo

in pridružiti še nove točke glede železnic in drugih uradov temu postopanju.

„Domovina“ pa hoče posvetiti svoje pre-dale tudi vsem drugim javnim vprašanjem, ki se tičejo napredka in koristi našega naroda.

„Domovina“ ostane tudi naprej neodvisen list, ki bode zagovarjal dobro, bičal pa napake in zlo kogarkoli.

Težki in veliki so nazor, za katerimi teži „Domovina“. Slovenec ne doseže nič z lepa, njemu se nikdar ne podari kaj. Kar smo dosegli in kar imamo, priboriti smo si mogli. In pri tem delu slovensko časopisje ni držalo križem rok, zato pa zasluži, da se ga podpira in mu dá moči, nadaljevati ta boj.

Časopis pa je le takrat dober in čitljiv, če je raznovrsten in zanimiv. To pa storé cenjeni sotrudniki, poročevalci in dopisniki. Tem posebno še izrekamo svojo zahvalo za njih dosedanjí trud in delovanje ter jih prosimo, naj nam ostanejo naklonjeni pomočniki tudi prihodnje leto in nam pridobijo še druge stvari, ki bodo delovale na narodnem ognjišču za boljšo bodočnost Slovencev. Pa tudi do naših prijateljev in naročnikov imamo prošnjo in to je: Ostanite nam zvesti in pridobite še novih. „Domovina“ ni prejela nikdar ne krajcarja podpore od nikoder in je tudi ne pričakuje. Kakoršna je in kar je storila, zahvaliti se ima le nje duševnim podpornikom in Vam cenjenim naročnikom. Vi ste jedina podpora, edini steber, na katerega stavi svoje upanje, da jo podprete in omogočite, da se pomnoži in razširi ter skuša spolniti Vaše nasvete.

Mnogo se Vas je zbralo okoli „Domovine“ in to prostovoljno. Zato pa smo prepričani, da se bo to število še jako pomnožilo, če Vi le malo razjasnite pravi namen in pomen tega lista.

„Domovina“ stane tudi v bodočem letu 3 gld. za celo leto; 1 gld. 50 kr. za pol leta in 80 kr. za četrt leta.

Želeči vse najbolje Slovincem, voščimo posebe še našim starim in novim prijateljem in naročnikom prav srečno novo leto!

Uredništvo in upravništvo „Domovine“.

Naša politična bilanca.

Leto 1898. nagiba se svojemu koncu. Kakor si pri taki priliki vsak skrben gospodar napravi svojo bilanco — o tem, kar je med letom pridobil ali zgubil, — napraviti hočemo i mi danes politično bilanco, bilanco, ki naj nam pokaže, kaj je slovenski narod pod vladno grofa Thuna v tekočem letu dosegel ali pa zgubil.

Kratka bo ta bilanca, kakor je bila do zdaj — skozi petdeset let — skoro vsaka!

Politični boji so vihrali v naši državi celo leto, parlamentarne razmere, ki vladajo na Dunaju od novega leta sem, težnje nemškoniacionalnih strank, ogrska trmoglavost napram obnovitvi nagodbe, popustljivost, brezbriznost in lavi-ranje vlade, nesloga v parlamentarni večini (desnici), mlačnost naših poslancev, ki tavajo za vladno, kakor nema čreda za svojim ovnom voditeljem, ta lahkomišljenost in neodločnost naših zastopnikov, avstrijski samooblastni birokratizem, — vse to in razne domače kvarljive razmere, v katerih se Slovenci nekaj let sem valjamo, krivo je, da slovenski narod v preteklem letu do danes ni — razen v gospodarskem oziru — dosegel niti desetinke tega, kar bi mu vlada brezpogojno dati morala. Od tega, kar pa je „Slov. kršč. narodna zveza“ poslancev od nje zahtevala — če tudi ne vemo kaj prav za prav dotične zahteve obsegajo, — pa še prav nič,

LISTEK.

1848 — 1898.

Ob sklepu bilančnega računa imamo letos Slovenci tudi prestresti polstoletno svojo bilanco.

Račun, v katerem so izdatki z dohodki v tako kričečem razmerju, kakor so to naše petdesetletne zahteve, prošnje in poniževanja s — pridobitvami, se lahko imenuje račun — konkurznega kramarčka.

Glavna zahteva, katero je sprožil slovenski narod pred 50 leti ter jo neprenehoma ponavlja še dandanes, je jezikovna ravnopravnost v šoli, v uradu in javnem življenju. Oglejmo si, kaj smo dosegli!

Dne 2. sept. 1848 je izišel na pritisk slovenskih poslancev vladni načrt za snovanje narodnih šol z določbo, da je v istih podučevati izključno v materinščini. Občina ima pač sama pravico privoliti poduk v „drugem deželniem jeziku“. Ker pa se je šlo za Slovence, naslonila je vlada svoj sklep na pogoje — „ako ni nepremagljivih zaprek“. Take zapreke pa je pomagala vlada sama iskati podrejenim oblastvom, — slovenskih osnovnih šol v istini nimamo niti danes po polstoletju. Imenovaní načrt je bilo vladno gluma-

štvo; Slovencev se dosedaj še povprašelo ni, ali jim ni nemška šola neljuba, a če imamo izjemno slovenski podučni jezik, se zopet ne vpraša ali želi občina tudi „drugi deželni jezik“ nego — zapove ga oblast. Rubrika „slovenske osnovne šole“ je tedaj v naši bilanci le jako ozka, za nekatere kraje, kakor po celi Koroški, jo smemo izpolniti z — ničlami.

Nekaj dni poprej nego za ljudsko šolstvo, izišel je enak „temeljiti“ načrt tudi glede gimnazijev. Upeljala se je slovenščina „za prvi začetek“, v toliko, da se neguje vsaj razven drugih predmetov tudi slovenska slovnica in slovstvo.

Pri tem „prvem začetku“ pa smo še Slovenci tudi danes po 50 letih, v kolikor se ni — poslabšalo; kajti kako naj uči „slovensko-slovstvo“ nemški profesor, kar ni redko v naših gimnazijah. Kranjski Slovenci so dobili v onem času nemško realko, ki se še danes ni prilagodila „duhu časa“, Štajarci smo dobili v tej dobi nemško realko in nemško kmetijsko šolo v Mariboru, ki srečno kljubujete še danes vsem „vladnim načrtom“ pred 50 leti; učiteljišča so nemška, nemški pa so tudi vsi drugi državni in deželni zavodi.

Slovenskih srednjih šol tedaj Slovenci po preteku polstoletja zahtev in „vladnih načrtov in obljub“ še nimamo — dotične rubrike smemo

tedaj kratko za Štajarsko, Kranjsko, Koroško in Primorje izpolniti — z ničlami.

Leta 1848 so vložili Slovenci zahtevo za samo jedno šolsko svetovalstvo za vse Slovence — svetujejo in odločujejo pa še danes o izobražbi Slovencev le nemški možje, nemške oblasti. Polstoletna zahteva v primeri z vspehi je zopet — ničla.

Leta 1848 se je zbudila zahteva po slovenskem vseučilišču. Neutrudljivi rodoljubi in nova narodna društva so se za to idejo tako prepričevalno in vzajemno potegovali, da je bila prepričana celó vlada ter dne 5. oktobra 1848 tudi obljubila ustanoviti univerzo v Ljubljani. Ta obljuba se je nekaj let vlekla v naši bilanci mesto dejanja, ko pa smo spoznali vladne obljube, stavi smo do letos v dotično rubriko zopet — ničlo; letos se je začelo nekaj drgniti ob isto, kar pa bo ostalo menda le — kot 50letni jubilej vladne obljube.

Jezikovna jednakopravnost v šolah je tedaj le bore malo napredovala, vspehi so z ozirom na dolgo dobo polstoletja, naravnost — sramotni, za Slovence poniževalni.

Jezikovna ravnopravnost v uradih! Pred 50 leti spoznali so slovenski poslanci veliko sramoto za našo narodnost, ako se s Slovincem govori in piše v uradih nemško. V državnem

vsaj po vseh slovenskih pokrajinah ni zabeležiti ni jedne politične pridobitve, ki bi bila vredna se tako imenovati.

Cesarjeva petdesetletnica je minula, slovesno in slavno se je obhajala, in v krogu avstrijskih narodov, ki so ta redki trenutek proslavljali, stali smo tudi Slovenci, toda v celem tem letu nam ni Thunova vlada prostovoljno niti toliko dobrega storila, kolikor stori uslug kakšnemu tržaškemu ali graškemu političnemu razgrajču, kadar se ji po robu postavi.

Naše šole in uradi so izročeni zdaj kot prej brezobzirnemu gospodarstvu terorizirajočih nemških oblastev in načelnikov, jezik slovenski metal se je pač letos povsod — tudi na Kranjskem čez prag, koder se je mogel, vladni aparat se z jedno besedo leta 1898. niti ganil ni nam v prid, in kadar zahtevamo od poslancev, da naj razkrinkajo mešetarenje med seboj in vlado, med „zvezo“ in desnico, vselej se nam brzojavlja še koncem leta, da so se razmere napram našim zahtevam — poslabšale, ali pa — je „v desnici nastal „razpor“, ki žuga vse nade naših poslancev razbiti“. — Take tolažbe smo Slovenci celo zadnje tedne dobivali z Dunaja, a še te seveda le vsled pritiska, kajti — o slovenskih zahtevah se na Dunaju najraje — nič ne sliši!

Kaj bi še več govorili. Vlada nam ni bila to leto nič bolj naklonjena v dejanji, kot prejšnja leta, naša politična bilanca nima torej nobene „plus“ izkazati, in če naši poslanci ne stopijo z novim letom iz svoje rezerve, bomo ostali ravno tam, kjer smo danes — čez petdeset let političnega boja, pa poštenega dela za državo in dinastijo. Kaj bodo naši poslanci prinesli svojim volilcem na dom, o tem kar molčimo! Kakor si posteljemo — tako bomo ležali!

Odprimo sami sebi oči!

Človek, ki je v navadnem življenju materialno odvisen od tujega kapitalista, materialista ali skopuha, je nesrečen, vsled tega tudi pomilovanja vreden, ker je le orodje, s katerim si gradi nasprotnik svoje blagostanje.

S takim človekom primerjati je tudi še dandanes — slovenski narod! Poglejmo okoli sebe: Na vseh straneh nas obdaja nasprotnik — Nemec, Lah, Madžar. Kolikor ga ni med nami, ga je onstran meje; tu in tam pa nam narekuje v obrtniji kot trgovini cene, — židovske cene seveda, katerim se moramo udati, če hočemo kupčevati z njim in sebe ohraniti. In on nam v marsičem lahko narekuje cene in pogoje, ker pozna naše slabotne razmere, naš prometni položaj, naše materialno stanje, in tisto našo slabo stran, ki čuje na ime: pomanjkanje podjetniškega duha in zmislja!

Ta podjetniški duh naših nasprotnikov. ki živé med nami in nas „od spodaj — gori“ merijo, je nam v sramoto, ker ga mi njim nasproti kaj pokazati nimamo.

Naš kapital se valja po domačih ali po tujih denarnih zavodih, nam donaša tisto bore številce obresti, okoli nas pa najema svet in poslopja tujec in se v njih nastanja!

Najvažnejša kupčijska ali trgovska panoga nam ni dovolj vabljiva, in raje gledamo kako si z našimi petaki, desetaki in stotaki tujec kupiči svoje imetje, nego bi sami si kovali iz istega vira kapital. S tem podpiranjem tujih življev, je nam v ožjem in širjem pomenu v veliko škodo!

Materijalno nam škoduje, in škoduje nam v gospodarskem in političnem oziru, tako, da smo udarjeni na mah na tri strani. In ker tujec vse te posledice dobro pozna, se nam že naprej smeji!

Pojdimo po naših slovenskih trgih in mestih, pa pogledajmo koliko velikih podjetij je v naših rokah —?

Velika tovarniška podjetja so skoro da vsa v tujih rokah; in njih obstoj je že pripomogel, da so se ista ne le razširila, nego tudi pomnožila. Vsakovrstni produkti dovažajo se nam iz teh za drag denar na dom, in nam ne pride na um poprašati se, čemu vse važnejše izdelke iz tujih rok kupujemo, itd. Le do uborno nizke tovarnice se povzpemo sami, pa ker nimamo svetovnega znanja, šole in razgleda, si ne pomagamo niti pri manjših podjetjih na noge! V tem oziru ni zastoj pel naš pokojni Ribničan — profesor Lesar:

Mož le tisti je,
Ki po svetu gre,
Kdor doma tiči,
Ta nič vreden ni!

Ven torej med svet, ti premožni slovenski trgovec in obrtnik, tam si oglej in naberi potrebne znanosti in bistroumnosti za svojo prihodnost. Brez svetovno-priznane znanstvene izomike ne moremo se pospeti do samostojne eksistence na imenovanih poljih, brez večje trgovine in obrtnije pa se blagostanje srednjih naših stanov ne bo pomnožilo.

Lahko se torej postavimo na lastne noge v imenovanem oziru, toda s samim posnemanjem ne pridemo do popolnosti, in vedno bomo le odvisni ljudje od tujcev. Tujci pošiljajo k nam v trgovske zavode svoje sinove, da bodo ti potem doma nastopali pot svojih očetov, pri nas pa ne storimo niti jednega ne drugega, ker smo premalo — praktični ljudje! Slovenski kapitalisti, na noge torej!

Celjske novice.

(Plenarna seja okrajnega zastopa celjskega) vršila se je dne 27. t. m. Vlado zastopal je c. kr. komisar baron Eisebeck. Zapisnikarjem izvoli se Dragotin Hribar. V uvodu spominja se predsednik dr. J. Sernec velike nesreče, ki je zadela prevzvišeno cesarsko hišo, umora presv. cesarice, in pa 50letnice milega vladanja Franca Jožefa I. Cel zbor poslušal je ta nagovor stoječ in konečno zaklical trikratni „Živio“. Na to če-

stital je dr. L. Gregorec predsedniku okr. zastopa dr. Sernecu in pa županu Jože Lipušu na častnem odlikovanju. Ves zbor pridružil se je izjavi govornikovi. Na to obdelale so se vse točke dnevnega reda in konečno znižale doklade od 26% na 24%. Celo poročilo prinesemo prihodnjič, danes le omenimo, da je okrajni zastop gospodaril dobro, da, uzorno. Dasiravno je v teku par let moral plačati za Savinjsko železnico 20 000 gld., napravili so se novi železni mostovi, napravila nova okrajna cesta Vervega Žalec in preložilo več cest in znižalo več klancev. Pri vsem tem ni se napravil dolg, temveč se še doklade znižale za več kot 6000 gld. Tako gospodarijo Slovenci!

(Okrajni šolski svet celjski) je pri zadnji svoji seji dne 7. t. m. vzel na znanje uradne dopise, sklepal o stavbi in razširjanju nekaterih šol, imenoval gđc. Pavlo Mrevlje (iz Gorice) za zač. podučiteljico v Dramlje, gđc. Giselo Burgarel (iz Ljubljane) za suplentinjo na Dobrno (namesto gospe Dernač Jonke, ki se je preselila v Studence pri Mariboru) in gosp. V. Grudnik-a za suplenta v Kalobje ter se posvetoval in sklepal še o nekaterih drugih šolskih in učiteljskih zadevah.

(Zaročila sta se) gospica Milica Baševa v Celji in dr. Fran Mohorič, c. kr. sodni pristav v Idriji.

(„Celjsko pevsko društvo“) sklicuje svoj redni občni zbor na soboto, dne 14. januarja 1899 ob 8. uri zvečer, v čitalniške prostore. Dnevni red je naslednji: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo rač. pregledovalcev. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev odbornikov ter njih namestnikov. 7. Volitev računskih pregledovalcev. 8. Slučajnosti. K prav obili udeležbi vabi odbor.

(Porotna zasedanja za leto 1899.) Pri celjskem okrož. sodišču se bodo začele v prihodnjem letu porotne obravnave I. 13. februarja, II. 1. maja, III. 4. septembra, IV. 20. novembra.

(„Zveza slovenskih posojilnic v Celji“) razposlala je te dni vsem posojilnicam, katere so nje člani, nasledno okrožnico: „Pri sestavljanju „Letopisa“, kateri v kratkem izide, zasledili smo v računskih zaključkih raznih posojilnic za leto 1897. marsikatero napako. Neobhodno potrebno je, da se v bodočih računih take napake pola goma odpravijo. Vendar pa tako delo ni povsod tako jednostavno, zlasti če se vlečejo pomote v računih že po več let in so se izdelovali zadnji računi vedno na podlagi poprejšnjih. Vsled tega Vas pozivljamo, da izdelujete računske zaključke v bodoče po vzorcu, kakoršnega smo priobčili že v lanskem „Letopisu“ in katerega ponavljamo v letošnjem letniku vnovič, ker smo se prepričali, da isti popolnoma zadostuje. S tem pa nikakor ni rečeno, da bi ne smele one posojilnice, katerih obseg in delokrog je že bolj razvit, izdelovati računskih zaključkov in letnih

zboru so zahtevali, da se naj odstranijo po Slovenskem vsi uradniki, ki niso slovenščine zmožni. Vlada se je morala tačas celó v toliko udati, da je izdala n. pr. ukaz, da se mora s slovenskimi podložniki povsod uradno slovensko uradovati, ter da se je nemškimi uradnikom priučiti slovenščine; kajpak, da je imel tudi ta ukaz izlaz za nemško birokracijo v dostavku: „če ne bo proti temu zapreke“. Zapreke pa so še danes, po nekod hujše nego takrat, namreč: nemška trdoglavost in ošabnost, ki se kaže kaj rada celó v zasmehovanju slovenskega jezika in značaja.

Napredek slovenščine v uradih se tedaj baš tako jednostavno zaračuni, kakor vspehi v šolstvu. Ako pa si je pridobila v javnem življenju slovenščina več ugleda in moči, to ni nikogar drugega zasluga, nego slovenske žilavosti, delavnosti in neustrašenosti.

S kratka pa lahko zapišemo pod sklenjeno bilanco: Kar je dosegel slovenski narod v teku polstoletja na gospodarskem, političnem in duševnem polju, dosegel je z lastno močjo, z lastnim umom in z lastno roko, ter stal pri tem napredovanju še v vednem boju z onimi, ki bi ga bili dolžni podpirati.

Doma in na tujem.

Poučna povest za narod.

Poljski spisal Felicijan Pintowski.
Poslovenil Podravski.

Aron.

Na poti proti mestu je Anton še bolj naščuval Marico proti Janku ter ji toliko naklepal ušesa, da je revno dekle popolnoma verjelo, da Janko pripada k najnečimnejšim ljudem na svetu, kateri pa se ji je doslej kazal kakor angelj.

Mislila je tako Marica, vsekako pa je sedaj pa sedaj vzdihnula za Jankom in, dasiravno je vedela, kaka propast ju loči sedaj, vendar se ni mogla spoprijazniti z mislijo, da bi bil on za njo izgubljen za zmerom.

Takoj pri dohodu v mesto naleti Anton na onega Žida, ki ga je na semnju vabil v neko barantijo, za katero si je želel Anton še nekoliko pomisleka.

Žid, zagledavši Antona, bil bi skoro poskočil od veselja, ko bi to ne bilo škodovalo kupčiji; ker pa se je moral kazati malomarnega, torej je dejal:

„Nú, Anton, vi imate vendar srečo, ko bi ne bili prišli danes, sklenil bi bil kupčijo s katerim drugim, kajti poslanec je že dospel iz Dunaja, torej je treba hiteti.“

„Pa bi bili sklenili kupčijo z drugim,“ reče Anton, „ker jaz do nje itak nimam mnogo veselja. Saj mora nekaj tičati v tem, ker mi hočete plačati za prazen nič. Oho, jaz vas poznam, Žid zaman ne izda novčiča, vi pa ste obljubili toliko!“

„Nú, kako za prazen nič? Alj mi mar to ne prinese dobička? Ta kupčija je vredna zame dva tisoč goldinarjev, kako čudo torej, da vam dam par stotakov? . . .“

„Dva tisočaka?“ začudi se Anton. „Poprej mi niste nič povedali o tem.“

„Čemu bi naj vam pravil, ker me pa niste vprašali! . . . Sedaj, ko ste me vprašali, pa vam povem. Evo, vidite, jaz imam dva svaka, čijih kupčija gre tako slabo, da sta že skoro prišla ob vse, kar sta priženila. Ta svaka prigovarjata očetu, naj bi mi ne dal ničesar več, dasiravno imam še dobiti po očetu dva tisoč goldinarjev. Torej, ko bi pokazal, da mi kupčija spodletava, pa bi prišel ob ta dva tisočaka. Za to pa sklenem vsako dobro kupčijo rajše na tuje imé. Nú, ali vam to še ni jasno? Sedaj razumete, da želim na vaše imé skleniti kupčijo in vam za to rajši nekaj dati, kakor zgubiti ta dva tisočaka.“

Ta razgovor jel je spodkopavati Antonovo sumnjo. Zamislil se je, Žid pa je znovič uprl svoj pogled v njegovo čelo. Stvar pa je bila taka-le:

poročil v obširnejšem slogu. Upamo, da ste z nami vred prepričani, da mora biti poslovanje domačih denarnih zavodov povsem uzorno, osobito pa morajo biti za javnost namenjeni računi, katere je predlagati po zakonu tudi davčni in politični gosposki, popolnoma pravilno sestavljeni. Da pa bodo torej naši letni računi vedno bolj popolni in uzorni, ter da postanejo tudi kolikor mogoče jednolični, je treba, da se isti izdelujejo po naših navodilih, tembolj, ako nima posojilnica doma strokovnjaka, kar zlasti na deželi ni povsod mogoče. Naravnost nedopustno je pa, in naša naloga je preprečiti, da bi bili računi tako sestavljeni, da je iz njih samih razvidna katera koli, če tudi najmanjša nepravilnost. Napačna bi bila torej sramežljivost nam nasproti, ker smo vendar poklicani, Vam v vsakem oziru pomagati v Vašem domoljubnem delovanju, osobito pa kar se tiče poslovanja in v prvi vrsti javnega računa. Saj je vendar veliko večja sramota, z napačnim računom stopiti pred svet, kateri se začenja vedno bolj zanimati za naše posojilništvo, katero mu vedno bolj v oči bode, kakor pa nas poklicati na pomoč pri težavnem, nenavajenem delu, kateremu bode pač brez vsacega pouka na podlagi lastnih izkušenj izmed stotih komaj eden povsem kos. Če bi Vam torej sestavljanje letnega računa povzročalo težkoče, blagovolite nam to naznaniti, da odpošljemo k Vam svojega revizorja, da Vam napravi račun na podlagi knjig in Vam sploh vse pojasni, kar bi Vam utegnilo biti gledé poslovanja v obče, osobito pa gledé sestave računa nejasno.

(Čitalnica v Celji) priredi dne 31. t. m. ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“ krasno Silvestrovo veselico iz običajnim in raznovrstnim vspešnim. Vstop dovoljen je le čitalniškimi udom in vpeljanim gostom.

(Povozilo je) dne 28. t. m. ponoči spregača voz juž. žel. Martin Tratnika iz Pečovnika pri Celji. Padel je pri spreganju voz nesrečno na tir in prišel tako z glavo pod kolesa.

(Varstveno sodništvo v Celji) ali „jerofbsko gosposko“ ima v Celji na št. 4. okrajnega sodišča nek gospod v rokah, o katerem nam prihajajo mnoge pritožbe. Pravijo, da svojega dela ne razume, da pa je razen tega prav oduren in siten, in da tudi slovenščine ne zna dosti. Ljudje imajo mnogo nepotrebnih potov in drugih nedostatkov. Zato bi pač bilo treba tega, menda bolanega gospoda, ki svojemu poslu ni kos, nadomestiti z drugim.

(Nedeljski počitek v notarskih pisarnah) Predsednik notarske zbornice v Celji je izdal dne 24. decembra t. l. na vse gg. notarje celjskega in mariborskega okrožja okrožnico, s katero vsled svoječasno pri tej zbornici vložene prošnje društva odvetniških in notarskih uradnikov v Celji in z ozirom na zbornični sklep od 2. oktobra 1998 vsem gg. notarjem priporoča, da po možnosti upoštevajo želje svojih uradnikov

Aron je bil jako zvit Žid ter močno gladek v občevanju z ljudmi. Ko so nekateri gališki deželani jeli poskušati svojo srečo na žitnem trgu dunajskem, bil bi tudi Aron rad poskusil tam svojo srečo, toda bal se je. „Kaj pa če zgubim?“ si je mislil, „tam človek nima opraviti s kmeti. Dunajčani se ne dadó opehariti. Ta stvar je vredna pomisleka.“

Začel je torej misliti in pomišljovati, dokler mu ni šinila v glavo misel, skleniti kupčijo na tuje imé. . . Toda na čegavo? Tu mu pride na misel, da zvitega je najlože vjeti, torej se je spomnil Antona ter jel streči po njem, ga nagovarjati, mu obljubovati, dokler ga konečno ni pridobil. Anton se je samo še nekoliko zamislil ter konečno dejal: „Hočete mi dati četrtniko dobička, toda meni se to ne zdi vse jasno, kajti kako naj izvem, koliko vi pridobite?“

„Nú, kako to nebi vedeli, ko pa vam to najavi iz Dunaja.“

„E, lari fari! Ali mi najavi, ali tudi ne, dasiravno bi mi najavili, lahko, da bi tega ne razumel, torej bi rajše dobil nekaj are naprej.“

Pogodba je bila kratka. Aron je dal Antonu dve sto goldinarjev ter ga na to pospremil k onemu dunajskemu delegatu, kjer so sklenili kupčijo na Antonovo imé.

(Dalje prihodnjic.)

gledé nedeljskega počitka, in ako je umestno, dajo vsakemu uradniku vsako drugo nedeljo prosto. Nadalje, da se sploh ob nedeljah in praznikih odredijo uradne ure samo od 9. do 11. ure dopoldne. Če bodo posamezni člani zbornice to priporočilo hoteli prav umeti in izvajati, potem je notarskim uradnikom v tem oziru vsaj deloma ustrezno, ter nas veseli, da je notarska zbornica ne oziraje se na konkurenco od strani odvetnikov, izdala to priporočilo. Od strani odvetniških in notarskih uradnikov odzvala samo dva in sicer gg. dr. Filipič in dr. Hrašovec, ter vpeljala v svojih pisarnah deloma nedeljski počitek. Kaj pa ostali?

(Ali so uradi za ljudstvo), ali je ljudstvo za urade tukaj? Tako nekako se mora vprašati slovenski kmet, če razmotriva razmere kakoršne se nahajajo pri večini naših sodišč. Povsodi in pri vsaki priliki se vriva ubogemu kmetu nemščina, in ki ne vidi drugače slovenskega odloka kakor če si tistega po svojem zastopniku izposluje. Pri vsakem najmanjšem povodu se že zasledi potreba izdati nemški odlok; če je poročilo sodišča ali uradno poročilo kakega uradnika ali izvršilnega organa nemško, izda sodišče potem že nemški odlok stranki, izgovarjaje se, ker je bilo poročilo nemško. In strmeti bi morali, če bi nam bilo dano pregledati kolikokrat vsled takega postopanja od strani sodišč trpi škodo ubogi kmet, katere pa mu nikdo ne povrne. Pred kratkem se je dostavilo slovenskemu odvetniku v čisto slovenskih pravih od kozjanskega sodišča, katero je v čisto slovenskem okraju ob hrvaški meji, več plačilnih nalogov v nemškem jeziku. Odvetnik je tiste sodišču vrnil z opazko, naj se tudi denar od stranke zahteva v slovenskem jeziku. Mesto, da bi se tej opravičeni zahtevi ustreglo, dobil je čez nekaj dni rubež! Mi si sicer ne moremo misliti, da to postopanje izvira od vodstva tega sodišča, ker dobro vemo, da je tisto že moralo priti do prepričanja, da se naravni sili ne dá zoperstavljati, obžalujemo pa, da se ne stopi na prste pisarniškim vodjem, da ti opuste takšno ljudstvo zaleče postopanje.

(Celjski dr. Janez Stepischnegg) se je ob priliki izleta društva „Triglava“ iz Gradca v Celje in Šoštanj potikal pozno po noči po ulicah celjskih, spremljan od „razburjenega nemškega prebivalstva“ celjskega, to je od celjske fakinaže, ter skrbel za „red in nočni mir“. Ta red in nočni mir pa je bil takov, da je celo potrpežljiva celjska policija morala dati par preveč razburjenih celjskih „gospodov“ tje, kjer vlada tema in tihota, to je v zapor. G. dr. Stepischnegg bil je vsled tega „pristranskega“ ravnanja celjske policije, katero je imenoval „svinjarijo“, hudo razburjen v svojem nemškem srcu, ter je razžalil policijo, se utikal v njeno postopanje, in zahteval, da se vjeti tički morajo iz kletke izpustiti. Okrajno sodišče celjsko bavilo se je ob svojem času s tem velezaslužnim poslovanjem celjskega mestnega očeta g. dr. Stepischnegga, ter mu priznalo „nagrade“ 150 gld, katere bi moral g. dr. Stepischnegg plačati za uboge celjske. Zoper to sodbo se je potem g. dr. Stepischnegg pritožil na okrožno sodišče celjsko, katero je nekaj dni pred Božičem spoznalo, da tako velike nagrade marljivi mestni oče g. dr. Stepischnegg res ni zaslužil, pač pa izreklo, da bo stanu in premoženju g. dr. Stepischnegga „primerno“, da plača šestdeset goldinarjev, za celjske uboge kot „božični dar“.

Spodnje-štajarske novice.

(Deželni zbor štajarski) se je otvoril dne 28. t. m. s prečitanjem cesarskega dopisa dežel. zboru, v katerem se zahvaljuje za naklonjenost povodom jubileja. Dež. glavar pozdravi novega dež. namestnika grofa Clary-Aldringena ter se spominja delovanja odstopivšega. Nato je podal kratek pregled o delovanju dež. odbora v zadnji perijodi, se spomni v primerni pijeteti usodne smrti cesarice. Novi dež. namestnik se zahvali za sprejemni pozdrav, obeča, da se ne bo ravnal pri svojem delovanju le po pisanih aktih, nego hoče stopiti v trajni kontakt s prebivalstvom. Izvolijo se zapisnikarji ter sledijo konečno nekatere interpelacije, tako je interpe-

liral posl. Fürst dež. odbor gledé regulacije učiteljskih plač.

(Duhovniške premembe.) Č. g. Ivan Rožman, kapelan v Loki pri Zidanem mostu je premeščen v Laški trg.

(Promocija.) Na graškem vseučilišču je bil promoviran za doktorja prava g. Viktor Murnik.

(Iz Vojnika) se nam poroča: Dne 5. prosinca 1899. bodo se vršile pri nas občinske volitve. Ta dan se bo pokazalo, kdo je z nami in kdo proti nam. Rokodelci, trgovci in drugi, kateri živite od nas Slovencev, bodite pametni ter zapomnite si, da se začne zoper vsacega, kateri bo zoper Slovence glasoval, boj brez usmiljenja. Slovensko ljudstvo se probuja in tudi „Posojilnica“ ni zastoj kupila prostorno hišo. Vi gospodarji in gospodinje pa, ki nosite v Vojnik svoj denar, pridite na dan volitve v trg, da se boste na lastne oči prepričali kako se obnašajo tisti, katerim nosite vi denar

(Občina Vojnik) je edina v celem celjskem okraju, katero še imajo nemčurji v rokah! Občina Vojnik je edina v celem celjskem okraju, katera ima 60% občinskih doklad. — Volilci, pomislite to!

(Občinske volitve v Vojniku) vršile se bodo na dan pred Sv. 3 kralji in sicer tako, kakor bi se bile imele vršiti na spomlad l. 1897. Skoro dve leti so nemčurji in njih pomočniki sleparili ter zavlačevali volitev, a enkrat je morala vendar priti. To, da so se nemčurji te volitve tako bali, kaže, da mora biti v njih gospodarstvu marsikaj gnjilega, kar ne zagleda rado luč belega dne. Volilci glejte, da se razsvetlijo vse teme, dajte lepemu trgu lepo slovensko lice, ne dajte si zapovedovati in davke nalagati od ljudij, kateri vašega lepega slovenskega jezika ne znajo, ali pa ga znati nočejo. Na dan volitve naj nihče ne izostane; podajmo si krepko roke ter stojmo trdno kakor zid ob morju!

(Iz Zalca.) Dobil sem razgledno dopisnico iz Luč, v prekrasni Savinjski dolini. Na prvi pogled sem mislil, da je dopisnica iz „rajha“, kajti vse, kar je na nji tiskanega, je nemško. Za Boga, Lučani! ali res nimate nikogar, kateri bi založil slovenske razglednice? Ne delajte sramote dičnemu pesniku, ki je zabilježil v spominsko knjigo!

Naj se svet še tako suče,
Slovenske so in bodo Luče!

(Redek slučaj) se je prigodil pri tukajšnjim gospodarju Francu Hlačun, župnije M. Nazaret, kjer je mlada krava povrgla v soboto 24. t. m. 1 junčka in 2 junici. Trojčki so bele barve, precej veliki in zdravi, in so začeli takoj sami mleko piti.

(Redka prikazen.) Na hribu samostana nazarskega našlo se je v božičnih praznikih celi šopek cvetlic „trobentic“.

(V Kokarjih) se bo začel graditi črez vodo Dreto pri gospodu županu Josipu Praznik novi leseni most, kateri je z ozirom na dozdažnji težavni promet nujno potreben. — Tukaj vlada veliko zanimanje za nameravano osnovev sirarske zadrage.

(Savinjske podružnice „Sloven. planin. društva“), občni zbor vrši se v četrtek dne 5. januarja 1899. v gostilni „Narodnega doma“ v Celji ob 7. uri zvečer. Dnevni red: 1. Nagovor načelnika. 2. Poročilo tajnika o društvenem delovanju. 3. Poročilo blagajnika. 4. Proračun za leto 1899. 5. Cestne zadeve. 6. Predlogi. Č. po § 17 društvenih pravil ta zbor ne bode sklepčen, vrši se ob 8. uri zvečer isti dan drugi občni zbor z istim dnevnim redom. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Cesto iz Solčave v Logarjevo dolino) je privoljen štaj. dež. odbor vsprejeti za okrajno cesto I. razreda, in sicer od Rečice do kranjske meje, ako vsprejme gornjegraški okraj ono iz Ljubnega in Luč v Solčavo za okrajno cesto II. razreda.

(Bukev ga ubila.) Blizu Vitanja podirali so dne 16. t. m. v gozdu veliko bukev. Ko so deblo že oklestili, zvalilo se je isto proti 21letnemu Jožefu Planklu, ga podrlo na tla ter mu zdrobilo prsi.

(Občina Št. Rupert nad Laškom) se je oglasila na naše zadnje očitjanje, da še ni prosila za slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, češ, da je taki prošnji podpisal celi občinski

odbor ter sta se poslali drž. poslancu J. Žičkarju v Vitanje že dne 27. oktobra t. l., katero obvestilo nas z veseljem navdaja.

(Iz Št. Jurja na juž. žel.) Dne 26. t. m. imeli smo zborovanje „Cesarjevič Rudolfovega sadjarskega društva“. Precejšno število vdeležencev je z zanimanjem poslušalo starega nam znanca, potovalnega učitelja g. Beleta, ki nam je v poljudni besedi razlagal o koristi in uporabi umetnega gnojila za travnike, njive, vinograde in sadunosnike. Omenil je tudi nekatere škodljivce in bolezní sadnega drevja in trsja, in kako postopati proti tem. Še z večjim veseljem in zanimanjem smo pa sledili strokovnjaškim in prepričevalnim besedam, za prosopeh kmetijstva navdušenega g. Kača iz Žalca, ki nas je v kratkih in jedrnatih besedah vnel in vzpodbujal ustanoviti si tukaj prepotrebno in za obstoj kmetijskega stanu prevažno kmetijsko zadrugo. Izborni govornik nam je pojasnil kakšen namen da imajo zadruge, kako se ustanovijo, in kako velike koristi da zadrugi dobivajo. Zelo hvaležni smo gospodu, ki je to zadevo takorekoč sprožil, če prav smo nekateri že davno kaj takega mislili in si želeli, ker smo po besedah g. govornika uvideli, in še tudi vsaki dan bolj in bolj skušamo, da če si sami ne bomo pomagali, na druge se nam pač nikakor ni zanašati. Lepo prosimo naše gospode, ki imajo za to potrebni razum in voljo, našemu bednemu stanu pomagati in ga rešiti propada, da se te prevažne zadeve lotijo, in nas prej ko mogoče z ustanovitvijo, našemu kmetijskemu stanu prepotrebne in prevažne kmetijske zadruge razveselijo in pomagajo.

(Jednakopravnost na rogaški in slatinski pošti.) Ako zajdeš, dragi bralec, kedaj v Rogatec, poglej si napise na ondodni c. kr. pošti in videl bodeš, da so vsi nemški. Tudi poštni pečat je nemški in tiskovine dobivaja se tamkaj edino le nemške. Zdelo se ti bode, da si zašel v „rajh“, da nisi več na onih tleh, čegar prebivalstvu je jamčena narodna enakopravnost po državnih zakonih. Pač ironija, da se še šopiri tukaj na hrvatski meji nemštvo, ono nemštvo, ki je toliko stoletij tlačilo naš narod, ki mu je vsekalo rane, katere še krvavijo danes. Nemštvo, ki se javno kaže na le-tej c. kr. pošti, je sramota za one slovenske občine, ki spadajo v rogaški poštni okraj. Ali nimajo slovenske občine Sv. Florjan, Donačka Gora in Sv. Rok nikakega sramotnega čuta, da se še ne zmenijo za preziranje mitega materinega jezika? O občini Rogatec še ne govorimo, ker je v nemških rokah; pač pa bi tudi rogaški Slovenci lahko kaj storili, da se temu javnemu preziranju slovensčine od strani c. kr. pošte pride v okom. Kaj je tako težko napisati prošnjo za dvojezične napise, tiskovine in nemško-slovenski pečat? Zavedni možje, kateri ste v občinskih odborih zgoraj navedenih slovenskih občin, delujte na to, da se v kratkem pošljejo prošnje na uredništvo „Domovine“, ki jih bo potem izročilo našim poslancem, — in zmaga bode vaša. Isto, kar smo pisali o rogaški pošti velja tudi o slatinski. Slatinska občina je sedaj v slovenskih rokah, ali njena narodnost je do sedaj bila samo na papirju. Naj pokaže narodu, da se ne boji potegovati se za svetinje njegove, in spoštoval jo bode, kajti časten in sladak je boj za domovino!

(Pri Sv. Florjanu na Boču) delujejo tam mošnji narodnjaki na to, da se ustanovi kmetско bralno društvo, v katerem se bode gojilo tudi narodno peetje. Na razpolago jim je že velika knjižnica, katero je zapustil rajni profesor Kunstek v ta namen tamošnjemu župništvu. Slava njegovemu spominu! — Družba sv. Cirila in Metodaja poslala je šolarski knjižnici pri Sv. Florjanu trideset zabavnih knjižic. To je zopet nov dokaz, kako neumorno deluje naša narodna družba za povzdigo tlačenega naroda. Slovenke in Slovenci, spomnite se je o novem letu, ter ji donesite mnogo novoletnih daril!

(Mestna razsvetljava v Ptuj), katero so vpeljali pred kratkim, je druga mestna razsvetljava z vodnim plinom v celi Evropi. Troški so za polovico manjši, a svečava je za 40% močnejša nego pri premogovem plinu.

(Ptuj zadolžen.) Ptujskemu mestu se je dovolilo posojilo 170.000 gld. za napravo nove

plinove svečave, mestne klavnice, gimnazija ter varnostnih del ob bregovih Drave.

(„Narodna čitalnica v Ptuj“) priredi na Silvestrov večer glediško igro: „Stempihar mlajši“. Po predstavi prosta zabava, tamburanje in petje. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Ormož.) (Slovo.) Pred nekaterimi dnevi zapustil je novoimenovani c. kr. davkarski kontrolor g. France Kranjc naše mestice, da se preseli v Marijino Celje na Zgornjem Štajarskem, kjer je baje silno potreben uradnik, ki tudi slovenski jezik v govoru in pisavi dobro zna. Iz tega povoda priredili so mu tukajšni Slovenci-prijatelji v narodni gostilni pri zlatem jelenu (g. Gomzi) dobro obiskano odhodnico. Odhajajoči povsod priljubljeni, se je lahko prepričal, da zapuščja resnične prijatelje posebno v Ormoži, Središči, Veliki Nedelji in na Humu, kakor v celem okraju, katerim je bil, kakor z vsakterim, vedno prijazen, ki ga spoštujejo in čislajo kot vzornega, vestnega, Bogu, cesarju in domovini udanega c. kr. uradnika. Daj Bog, da pride zopet, ako ne prej, vsaj v službi povišan, nazaj v naše kraje, kjer so taki uradniki resnično potrebni. Ostaní zdrav!

(Mestna občina v Radgoni) je kupila poslopje ondodne stare bolnišnice za 10.000 gld.

(Iz Ljutomera) poroča „Tagespost“, da so načelniki tamošnjih c. kr. uradov, namreč okr. sodnik, dež. sod. svetnik Jesernig, okr. glavav Supantschitsch, in davkar Duller, potem notar Thurn in župan Schwarz v ginljivem soglasju sodelovali pri razdeljevanju božičnih darov med učence nemške šole in da je svetnik Jesernig denarje nabiral, za kateri so se darila kupila. Da bi imenovani gospodje c. kr. uradniki bili kaj storili za učence ljutomerske slovenske šole, ne čitamo nikjer in ne čujemo od nikoder.

(Bralno društvo pri Sv. Barbari niže Maribora) priredi na novega leta dan 1899 popoldan po večernicah v šoli letno zborovanje s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, knjižničarja in blagajnika. 3. Vplačevanje udnine in vsprejem novih udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Določitev števila in kakovosti časopisov. 6. Razni predlogi in nasveti glede delovanja društvenega v novem letu. Pri-dite v prav obilnem številu, komur je kaj mar in mu bije srce za besedo materino. Udnina se je znižala na 1 krono, predplačilo se pa vsprejme z vsó hvaležnostjo. Po zborovanju bo predaval potcvalni učitelj za vinarstvo in sadjarstvo g. I. Bele iz Maribora v teh strokah.

(Iz Jarenine) premestijo z novim letom orožniško postajo v Št. Ilj.

(Nezgoda.) V mlinu Winklerja na Muti je utrgal stroj v nedeljo, dne 18. t. m. nekemu delavcu desno roko ter je malo nade, da bi prebolel.

(V Gradcu) se je osnovala z novim letom zopet deželna otroška najdenišnica. Varstvene pravice novega zavoda zastopa notarski kandidat J. Plenč; zavod ima tudi lastnega svojega zdravnika. Kakor bivša najdenišnica, služila bo tudi nova večinoma le zapuščenim otrokom tujih podanikov, največ Mažarov, plača seveda — Štajarska.

(Nova hiralnica.) V okraju Kindsberg na Zgornjem Štajarskem ustanovi dežela jedno hiralnico.

(Deželna gozdarska šola v Brucku) Štaj. dež. odbor je v svoji zadnji seji že predložil vse potrebno za ustanovitev imenovane šole. Slovenci ne bomo imeli od novega zavoda ničesar razven — denarnih prispevkov iz svojih žepov. In vendar bi bilo pravično, da bi se bila ustanovila taka šola v kraju in pod pogoji, da bi jo zamogli obiskovati tudi Slovenci, to tembolj, ker imajo Nemci že itak gozdarsko šolo v Gusswerku pri Marijinem Celju. Toda kaj si čemo, saj je celo nam tako potrebna kmetijska šola v Mariboru po svoji organizaciji le Nemcem namenjena. Tedaj ima Nemec doma že vse učne zavode, po. haja pa tudi take na slovenskih tleh — kam pa naj gremo mi?

Druge slovenske novice.

(Imenovanje.) G. E. Mühleisen in E. Howanski sta imenovana za provizorične finančne koncipiste na Kranjskem; g. baron Rihard Ap-

faltretn, deželnovladni koncipist, je imenovan za okr. komisarja.

(Imenovanje pri pošti.) Naš rojak, g. Ivan Debelak, poštni asistent v Trstu, je imenovan za poštnega oficijala.

(Osebna vest.) Gosp. Višeslav Hrašovec je imenovan za načelnika železniške postaje v Kranju.

(Četrty iskaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani.) Darovale so nadalje sledeče občine: Loški potok 50 gld., Črni vrh nad Idrijo 20 gld., Naklo pri Kranju 25 gld., Kostanjevica 50 gld., Dvor pri Žužemperku 20 gld., Košana 25 gld., Ajdovščina 20 gld., Bled 50 gld., in Velike Lašče 20 gld.

(Prešernov spomenik.) Doneski znašajo do zdaj 2500 gld. Za cesarjev spomenik v Ljubljani blizu 1000 gld.

(Za dobrodelne, kulturne, narodne in šolske namene) podaril je mestni zbor ljubljanski pri proračunu za 1899. leto okoli 15.000 gld. Taka plemenitost zasluži vse hvale! Za mestne uboge daroval je župan Hribar 300 gld. in za „Prešernov spomenik“ — 300 gld. Slava mu!

(Prvo slovensko umetniško razstavo) nameravajo prirediti prihodnje leto v Ljubljani. Razstavili bi svoje umetniške proizvode slikarji, kiparji, risarji in arhitekti.

(Umestni koraki.) Občinski svet ljubljanski je v zadnji seji sklenil odposlati na naučno ministerstvo pritožbo zaradi nemškonačionalnega rogovilenja realčnega profesorja dr. Binderja in zahtevati, da se ta z drugimi enako politikujočimi nemškimi profesorji premesti s tega zavoda v nemške kraje. Ob enem je sklenil izreči v tej vlogi tudi svojo nevoljo nad pohujšljivim početjem tega profesorja. — Pričakovati je, da ta korak ne bo brez — sadu!

(V Spodnji Šiški pri Ljubljani) se je povodom jubilejne slavnosti pogostilo in obdarilo vseh 168 šolskih otrok, in sicer sta si stekla glavno zaslugo g. šolski načelnik J. Juvančič in njegova soproga Anka. G. Juvančič je podaril vsem dečkom jednake nove klobuke, pridne deklice pa so si same izbrati lepe rute. Slavnostni govor je imel g. nadučitelj Javoršek, nakar je tudi g. Juvančič govoril otrokom v spodbujajo in navdušenje. Mladina pač nikdar ne bo zabila svojih požrtvovalnih dobrotnikov!

(V Škofjiloki) je praznovala ondodna suknarska tovarna dne 18. t. m. 25letnico svojega obstanka, pri kateri priliki se je delavce in uradnike po slovesni sv. maši bogato pogostilo.

(Okrajna posojilnica v Krškem) je na račun dobička leta 1898 darovala še za dobrodelne namene sledeče svote: šestim šolam krškega sodniškega okraja 30 gld.; po 5 gld. pa: „Jubilejski dobrodelni zalogi slovenskih posojilnic“, „Naši straži“, „Pedagogičskemu društvu“, „Glasbeni Matici“ v Novem mestu, „Ciril in Metodovi družbi“ in bodočemu duhovenskemu gimnaziju s konviktom v Ljubljani.

(Dolenjske železnice.) Jesen in zima sta tovarni promet na teh železnicah znatno in izdatno pomnožili in oživeli, in kakor kaže zlasti obili izvoz prašičev, lesa in živil, bo bilanca koncem leta vsaj ugodnejša od preteklega leta. Vedno bolj pa se od meseca do meseca oglašja potreba po podaljšanju novomeške proge do Karlovca, s katero bi bila ta železnica obvarovana skoro trajnega — nazadovanja! Pa je vse nekako potihnilo in zanimanje ponehalo za izvršitev tega načrta, ali ka-li? Če bo dežela Kranjska vsako leto po 15—24 tisoč „gori plačevala“, si ne bo mogla nazadnje še svojega dvorca za par tisoč zgraditi, pa je tudi že „škandal“ da ga še zdaj — tri leta po potresu — nema!

(Postojina) utegne dobiti slovensko trgovsko šolo. Merodajni krogi si baje v tem smislu prizadevajo. Pa je tudi skrajni čas, da se gledé šolstva kaj za Notranjsko stori; kajti ta del kranjske dežele nima niti srednje, niti ljudske šole. Tudi gledé prometnih sredstev je na slabšem nego sta ostala dela Kranjske, ki imata n. pr. več železnic in dr. Postojina je metropola Notranjske, pa je v vsakem oziru od strani merodajnih faktorjev, od vlade in dežele precej po mačehovsko za njo skrbjeno. Dajte jej torej vsaj take šole, kakoršnih Slovenci še nimamo.

(Proti pačenju imen) je izdal celovski knezoškofjski urad v cerkvenem listu odlok ministerstva, vsled katerega je vedno pisati imena v krstnih, poročnih in mrtvaških listih tako, kakor so pisana v izvirniku. Na ta način se bo obvarovalo premnogo slovenskih imen ponemčevanja.

(Za zboljšanje plač goriškim učiteljem) se je baje vlada vendar odločila, da bo podpirala goriške slovenske poslance, da se ustanovi za Goriško in Gradiščansko šolski zalog; tudi goriški knezoškof da pojde v dež. zbor ter bo glasoval za šolski zalog. — Slovenski poslanci so res vstopili v dež. zbor ter je takoj v prvi seji predlagal poslanec dr. Gregorčič nujnost ustanovitve šolskega zaloga. Proti nujnosti pa se bili vsi italijanski poslanci in z njimi — žalibože — tudi knezonadškof.

(Zoper hrvatski gimnazij v Pazinu) prirejali so Lahoni v Trstu, Kopru, Červinjanu, v Poreču, Pulju in drugod protestne shode, po katerih se je potem na ulicah demonstriralo zoper Slovane in vlado. Najlepše pa je, da se mesto Pazin samo prav nič ne boji pošasti, katero bi radi Italijani drugod odvrnili, nego pazinsko prebivalstvo, toliko Italijani kakor Hrvatje, se novega zavoda skupno veselijo, kar laške komedijante najbolj osvetljuje.

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Dasi so božične počitnice ter počiva vladno delovanje vsaj za javnost, vendar noče domnevanje in ugibanje mirovati, nego je baš te dni se mnogo bavilo s stališčem grofa Thuna, češ, da mu bo odstopiti, ker si je upal preveč na dan s svojo enerģijo — če tudi samo v besedah napram Pruski povodom izгона avstrijskih Slovanov. Mislili smo, da so te grožnje le pojav domišljavosti naših Schönererjancev, toda grof Thun je izdal v vladnem dunajskem glasilu lastno izjavo, s katero je svojo prvotno odločnost zelo ublažil. Nemški neodrešenci v Avstriji vsled tega ploskajo, češ, še ima pruska sapa svojo moč v Avstriji.

(Umrla je) na Dunaju dne 24. t. m. soproga ministerskega predsednika grofa Thuna. Rojena je bila l. 1854. kot kneginja Schwarzenberg, iz slovečega češkega plemstva.

(Dunajska mestna občina) je sprejela sklep, da ne sprejema več nikakih dopisov, ako niso pisani v nemščini. Brž so se odzvali Poljaki, češ, da tudi poljska avtonomna mesta sprejema potem le poljske dopise. Ako isto stori Praga in ostala slovanska mesta, pa bo Lueger kmalu opustil svoj neumni sklep.

(Iz nemške ljudske stranke) je izstopil koroški poslanec dr. Steinwender, ker je grdo pogorel na zadnjem svojem shodu v Beljaku.

(V češki dež. zbor) niso prišli nemški poslanci, ker je tako sklenilo vodstvo stranke. Poznejših sej se bodo vendar najbrže vdeležili; kakor hitro se namreč gre tudi za nemške koristi ima vodstvo pravico svojo taktiko premeniti.

(Mickiewicz-eva slavnost) se je vršila dne 24. t. m. v Varšavi na način, ki je pokazal, da poljski narod še tiči v sponah jeroštva. Glavni guverner knez Imeretinski se ni vdeležil slavnosti, vsa slavnost je bila kratka, ter so govorila le bolj srca hvaležnega poljskega naroda. Kako je ta narod zaveden in požrtvovalen, če se gre za narodno prosveto, pove dejstvo, da se je nabralo za Mickiewiczev spomenik v 50 dneh 260 000 rubljev. Kako vse drugače nabiramo Slovenci za Prešernov spomenik!

(V hrvatskem saboru) je prišlo zadnje dni pri nasvetu, naj se priklopi Dalmacija Hrvatski, do burnih prizorov. Oglasil se je namreč proti predlogu poslanec Mazura, ki je, dasi narodnjak, tako govoril, kakor da so ga mažaroni k temu podkupili. Kajpak da so zoper združenje Dalmacije s Hrvatsko vsi vladni pristaši, ki hočejo to deželico polagoma pokloniti svojim zaveznikom Mažarom, kateri že od nekdanj hrepenijo po Jadranskem morju.

(Ogrska kriza.) Še vedno nima ogrska zbornica svojega predsednika ter tudi ni nade, da bi še kmalu prišlo do volitve, ker se je nakupičilo zopet jako veliko gradiva za več hrupnih sej. Obstrukcija je kaj plodunsna, kajti v

vsaki seji pade toliko žaljivk na glave najvišjih dostojanstvenikov, da si kar več parov napove dvoboje. V sredo, dne 28. t. m. klestilo se je kar pet parov poslancev, med njimi tudi deželno-brambovski minister Fejervary. Tudi baronu Banffyju je napovedal poslanec Horanszky dvoboj, ker ga je imenoval ministerski predsednik „lopova“ in „figamoža“. Predno pa so nasprotni priče mogle dognati način dvoboja, sprle so se med seboj ter si napovedale — tudi dvoboje. Na ta način zna Banffy srečno rešiti svojo kožo. Dvoboji pa niso ravno krvavih izidov, nego le bolj — šport mažarskih magnatov. Tako se rešujejo državni interesi v to in onstranski polovici.

Ogled po širnem svetu.

(Razžaljenje Veličanstva na Srbskem) je vsakdanja prikazen, a to tembolj, ker je v kraljevini več — Veličanstev. Tako je nedavno belgradsko sodišče obsodilo slovečega komika Babiča v polletno ječo, ker je razžalil — bivše Veličanstvo, t. j. razkralja Milana s tem, da ga je na zabavnih sestankih pred smejočim občinstvom oponašal. Istega komika pa je vabil svojedobno sam Milan, ko je še kraljeval, v svoj dvor, da je oponašal razne osebe, a tudi kralja samega. Tačas je še bil Milan „židane“ volje, slavljen in češčen ter pri — kasi; sedaj pa je baje zelo resnoben, čmerikav in občutljiv, kar je najbolj občutil ravnokar obsojeni.

(Na protianarhističnem shodu v Rimu) so sprejeli evropski zastopniki tudi sklep, da imajo policijska oblastva raznih držav občevarati med seboj neposredno, ne pa kakor dosedaj potom svojih diplomatskih in konzularnih zastopstev.

(Ruska vlada) je baje sklenila, da začne z iztiravanjem nemških naseljenikov brez ozira stanu in premoženja, ako Pruska ne vstavi takoj izganjati avstrijske Slovane. Zob za zob — to bo Pruse brž streznilo.

(V Indiji) in sicer v mestu Hajderabad so ustanovili Pasteurjev zavod, kakšnega ima n. pr. Dunaj in Budimpešta za zdravljenje steklinih in kužnih boleznij. S tem je storjen velepomemben korak, tako za odvracanje kakor i za zdravljenje nalezljivih boleznij osobito v tej deželi, kjer je toliko strupenih golaznij ter kužnih bacilov. Vrh tega je dana prilika zdravnikom se v svoji stroki vsestransko izobraziti ter doseči isto stopinjo zdravilstvenega znanja, kakor ga imajo zdravniki v drugih kulturnih deželah.

Dopisi.

Iz Žalca. Da kmetijstvo tako malo napreduje, temu ni povsem le vlada kriva, nego temu so si večinoma kmetovalci sami krivi. Znana in dognana resnica je pač ta, da eden posamezen človek ne zamore koristiti svojemu stanu. Ako pa se jih zbere od istega stanu stotine in tisoče skupaj, takrat pa premorejo veliko. Iz ravno tega vzroka pa se zbirajo v družbe in zadrage vsi stanovi, da tako lažje napredujejo in dosežejo to, kar posameznikom ni doseči mogoče. Veliko bolj kakor drugi stanovi, pa je potrebno da se združi kmetijski stan v eno celoto, v eno veliko družbo, ako noče, da popolnoma propade. In ker še do sedaj tega ni storil, zato pa prav nič ne napreduje, zato pa vedno hira in obožava. In da se to vresnici godi, tega pač ne bode nikdo tajil, kdor ima odprte oči. Temu pa vlada ne more biti sama kriva. Kaka bode vlada za kmetijstvo kaj storila, ako pa tega kmetije sami ne zahtevajo, storijo to le posamezniki, na katere pa se zgoraj le malo ozir jemlje.

Vse drugače pa bi se ozirali vladni krogi na želje kmetovalcev, ako bi iste izrazili skupno, korporativno, kajti tu bi govorila masa, katera se prezirati ne sme. Iz tega sledi, kar smo v začetku omenili, da so si kmetovalci svoje bede večinoma sami krivi.

Da se pa dá temu prav lahko odpomoči, ako je le resna volja, to hočemo v naslednjem dokazati. Kmetovalci se morajo združiti v kmetijske zadrage, t. j. taka kmetijska društva, katerim pravila so nalašč za kmetovalce sestavljena, in v katerih imajo vodstvo skušeni, po-

štenji kmetovalci sami. V vsaki občini ali vsaj v vsakem okraju mora se osnovati kmetijska zadruga, in vse zadrage ene dežele ali več dežel skupaj pa napravijo med seboj zavezo, in ta zaveza voli iz med sebe zavezno vodstvo, in vse zaveze pa se zopet zedinijo v jedno državno zavezo kmetijskih zadrug, z vrhovnim vodstvom vseh zadrug države. In tako bi se zedinili vsi kmetovalci v jedno veliko skupno celoto, katera bi imela na vse strani ogromno in nepremagljivo moč, katera bi koristila kmetijstvu toliko, da se sedaj še povedati ne da. Kajti na družbo, v kateri so milijoni kmetovalcev, se bi morala vlada hočeš-nočeš ozirati, se bi morale ozirati dežele, in taka zaveza kmetovalcev bi najbolj vplivala na vse cene poljedelskih in živinskih ter gnojilnih pridelkov ter delala na kompetentne in merodajne kroge, da se napravijo postave in carinske zadeve, katere so v prid našemu kmetijstvu, ter se osnujejo šole, v katerih se bodó kmečki sinovi in hčere izobraževali za svoj poklic, kakor se izobražuje meščan in obrtnik za svojega.

Da se pa dá to, kar je bilo dosedaj rečenega, prav lahko speljati, to bomo kmalu dokazali. V vsakemu večjemu trgu, ali najboljše v vsakem okraju se zbere n. pr. 20 kmetovalcev in sklenejo ustanoviti kmetijsko zadrugo. Da se pa ti zberejo, potreba je, da jih kdo skupaj povabi. Gotovo pa je v vsakem okraju ena inteligentna oseba, katera ima srce za ubogi kmetijski stan, ta naj napiše polo papirja, s katero povabi kmetovalce na pogovor o ustanovitvi kmetijske zadrage. Ko pridejo kmetovalci skupaj, se njim prečitajo pravila zadrage, kmetovalci iste odobrijo, zvolijo iz med sebe začasni odbor, pravila se predložijo c. kr. okrožni kot trgovinski gosposki v potrjenje (in ta iste rada potrdi), ko pa so pravila potrjena, oziroma v trgovsko knjigo vpisana, pa je zadruga gotova in začne delovati. In kakor storijo kmetovalci v enem okraju, tako bodo storili v drugemu in tretjemu, in preden bo preteklo leto dnij, lahko osnujejo kmetijske zadrage v celi državi. Ko pa se je ustanovila nova zadruga, se zveže z eno, katera že obstoji in zopet druga in tretja, tako pa nastane potem zveza zadrug, katera vodi vse zadrage, tako da sicer vsaka zase deluje, a o važnejših rečeh so zavezane vse zadrage skupno postopati.

Zdaj smo razložili, da je kmetijskih zadrug potreba, ako se hoče rešiti kmetijski stan, razložili smo, da se take zadrage lahko povsodi ustanovijo, ako se le hoče, in v prihodnjih številkah tega cenjenega lista pa hočemo razložiti pravila zadrug, kakoršne ima prva kmetijska zadruga v Žalcu, katera še ne obstoji jedno leto, a že deluje jako dobro v korist kmetijstvu. Kjer bi hoteli ustanoviti kmetijsko zadrugo, naj se obrnejo na kmetijsko zadrugo v Žalcu, prav rada jim bode šla vsem na roko, na željo tudi poslala moža, kateri bode o zadrugah predaval in ljudi podučeval ter navdušil za to prekoristno in edino pomoč kmetijstvu.

Iz Št. Pavla v Sav. dol. (Bralno društvo.) V nedeljo dne 8. januarja 1899, popoldne po večernicah bode imelo bralno društvo šentpavelsko v šoli svoj VI. občni letni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Pregled letnega računa. 4. Volitev novega odbora. Vsprejem novih udov in vplačevanje letnine. 5. Naročitev časnikov. 6. Slučajnosti in nasveti. K temu glavnemu zborovanju vabi vse dosedajne društvene člane najuljudnejše odbor. Oj udeležitve tega glavnega zborovanja bode odvisen nadaljni obstanek bralnega društva v Št. Pavlu, zato ker se govori, da se namerava ustanoviti v istej občini v okolici Groblje pri Savinjskem mostu novo bralno društvo, kakor konkurenca našemu društvu. Čudno! V eni občini, in na deželi, naj bi obstojali dve enaki društvi? Kako bo to mogoče? In zakaj se tako dela? Ali šentpavelsko bralno društvo morebiti ni izpolnjevalo svoje dolžnosti? Ali nimamo morda dovolj raznih časnikov in knjig na razpolago? Ali ni šentpavelsko bral. društ. priredilo svojim udom in vsem občanom vsako leto vsaj po jedno društveno veselico s petjem in glediskimi igrami? Ali more kdo očitati vodstvu društva nedelavnost ali malomarnost? Gotovo ne! Vzrok

temu je samo le moderna razprtija in obstrukcija, kakor povsod drugod, tako tudi pri nas. Kakor sta se pri zadnji občinski volitvi pokazali v občini dve nasprotujoči si stranki, ista tako se kaže strankarstvo tudi pri drugih rečeh. Nastal je drugi pevski zbor na Groblji in zdaj se še hoče ustanoviti drugo bralno društvo.

Št. Pavlani pomislite dobro, ali bode tako postopanje rodilo občinstvu kakšno korist. Če se to zgodi, no, potem snujte slobodno, makar za vsako posebno vas v občini svoja lastna bralna društva, pevske zборе itd. A mi dvomimo, da bi razkolništvo prineslo zaželjeno korist. Ali morda ne veste, da je le v edinosti moč, in da le večja družba zamore krepko delovati? Zatorej nasvetujemo vsem, da se poprimete vsi le enega, že obstoječega društva, ter pristopite tudi vi Grobeljčani k našemu bralnemu društvu v Št. Pavlu ter ne delajte si v domači občini še večjega nasprotstva.

Ako vam morda pri tem društvu kaj ne ugaja, in ako ga želite preustojiti po svojih nazorih, vam tudi tega ne branimo. Dosedajno vodstvo vam prav radi volje izroča vajeti in vam prepušča vsa častna mesta v odboru — in tudi bremena.

Nadejati se je torej pri letošnjem občnem zboru prav obilne in mnogobrojne vdeležbe, da se odloči usoda našega bralnega društva.

Za odbor

Josip Vidic t. č. predsednik.

Iz Laškega trga. (Konrad Amon †.) Tukajšnji župan in načelnik okr. zastopa laškega, Konrad Amon, umrl je dne 29. t. m. nanaglomoma, zadela ga je srčna kap. Rajni bil je velik nasprotnik Slovencev, četudi sam porojen Slovenec. Županoval je dokaj let in uzdrževal razmere, ki niso v čast Laškega trga. Naj v miru počiva!

V Oplotnici so 23. junija 1897. leta ne postavno se vršče volitve letos po postavi potrjene! Te po postavi potrjene nepostavne volitve so pa res bile take, da nekateri izvoljeni odborniki sami niso vedeli, da so v resnici izvoljeni. Oplotniškim po sili Velikonemcem na ljubo je pa vsa nepostavnost bila vendar enkrat potrjena in sicer po postavi takó, da smo — hvala Bogu — imeli 15. grudnia 1898. leta volitev novega župana. Velika oplotniška občina, ki ima svoje volilce v župnijah Čadram, Kebelj, Sv. Kuna na Pohorji in Zreče, dobila je torej 15. t. m. novega župana, ki se piše Matija Kos, p. d. Tobijaz, z vrh Pohorja doma. — Izvoljenemu županu bodo v dvomih svetovali: 1. Blaž Kokol, pa ne žitni „kokol“, ampak oplotniški „Blas. Kokol's Gerherei“; 2. Franc Šparovec, ki se bo, tako upamo, tudi pri občini skazal „šparovca“; 3. Jože Hmetec, p. d. Bogatin, ki bo s šparovitim Šparovcem pomagal „bogatiti“ oplotniško občino; 4. Franc Jonke, kramar, ob enem po sili Nemec, ki bo v svoji kramariji tudi v prihodnje svoje blago skušal v mili slovenski besedi spravljati med Pohorce — to pa v blagor občine po geslu „danes za denar, jutri pa zastonj“; kot 5. bo pa s svojim svētom, ako bo treba, na pomoč „prilezel“ Karl Kriechbaum, možak-poštenjak. „Žecl fabrikant“ Hafenrichter in „hob ih mih Pepi Kos“ pa ne bosta nič kaj svetovala, ker nista izvoljena za to! Ostalih deset odbornikov še pa do zdaj nobeden nima pri občini kake posebne službe, a upajo, nekateri celo za gotovo, da jo v kratkem dobijo, če ne „mastne“ pa vsaj „častne“!

Iz Ptuja. (Slavljenje cesarjevega jubileja.) Zdi se mi potrebno, da slovenski svet izve, kako se je v Ptuiju obhajal cesarski jubilej dne 1. in 2. decembra t. l.

Mestnemu zastopu ni se zdelo potrebno, stopiti in dati navodila prebivalcem.

Govori se, da se to ni zgodilo, ker se je župan bal blamaže, češ, prusaki se za odredbo ne bodo zmenili. Govori pa se tudi, da oficijelne razsvetljave niso napovedali, ker bi se to moralo zgoditi tudi nasproti Slovincem, česar pa naši po sili Nemci nikakor niso hoteli.

Na večer 1. decembra pa je bilo mesto vendar razsvetljeno, le malo je ostalo trdovratnih, le nekateri hišni posestniki nikakor niso hoteli presvetlelu cesarju na čast žrtvovati nekoliko lučic. Med temi izjemami sta bila tudi c. kr. notar Karl Filaferro in trgovec Schwab.

Dne 2. decembra t. l. razobesile so nekatere hiše zastave, vse ne! Gospod c. kr. notar Karl Filaferro je bil zopet med tistimi, kateri v čast cesarju ni zmogel niti najmanjše zastave. To si je treba zapomniti!

Vemo, da gospod notar ljubi posebno „plavice“, ker jih je nosil dolgo časa, vemo da mu je smrt Bismarcka povzročila globoko žalost.

Toda, zakaj še ostane c. kr. notar v Ptuiju, zakaj se ne preseli v blaženo Nemčijo?

Avstrijski in slovenski groši vežejo g. notarja na Ptuj; tu ima zaslužek, kakor ga v Nemčiji ne najde in ne dobi.

Vi, ki dajate g. notarju zaslužek, ali si bodele zapomnili, kako je on častil presvetlega cesarja dne 1. in 2. decembra t. l.? Ali veste kaj je vaša dolžnost?

Pokazati je treba dejanski, da med Slovenci ni mogoč človek, kateri ob tako svečanih prilikah demonstrira proti glavarju in proti Avstriji!

Pek in župan Ornik, mož čisto slovenske krvi in slovenskega pokolenja, razobesil je dne 2. decembra „frankfurterco“. Kaj je hotel s tem? To ni avstrijsko znamenje! Ali hoče tudi gosp. Ornik med Pruse? Slobodno mu, naj le pojde! Od koga pa gospod župan in pek Ornik živi? Od Avstrijcev. Tudi njemu je slobodno preseliti se, ako mu Avstrija več ne ugaja! Avstrijci hočemo tu ostati in zatoraj si bomo tudi zastavo g. Ornika dobro zapomnili!

Iz Sp. Štajarske. Pri zadnjem zborovanju spodnjeavstrijskega dež. šolsk. društva je govoril nadučitelj Ribing o zahtevah učiteljskega materijelnega stanja ter pri tem predlagal enakopravnost učiteljic z učitelji! Utemeljuje svoj predlog, pravi med drugim: „Prilagoditi se nam je drugim nazorom — drugi časi, druge zahteve! — Mi učitelji bi se morali enkrat za vselej spreobrniti k jedino pravim nazorom, da nam v teh burnih, za šolo nevarnih časih ni iskati vzrokov za bojevanje zoper učiteljice, naše najnaravnejše zaveznice v bojih za plemenito stvar vzgoje in prosvete naroda — v veselje naših nasprotnikov! Tako početje je naravnost samomorno! Iz preprirov, ki so jih svojodobno imeli dunajski in predmestni učitelji, ker so prvi predlagali drugim nižjo plačo, pouči se vsak lahko, da prepri ni prinesel ničesar istega nobene koristi. Podobno razmerje je tu. Ni se nam nadejati nič večjih plač, akoravno bomo učiteljicam pritrgovali plačo. Tudi naša dela se ne bodo višje cenila, četudi dela učiteljic preziralno nižje cenimo. Užili smo dosedaj za vse naše varčevanje pri učiteljicah bore malo — ali nič zahvale. Glasujmo torej za enakopravnost učiteljic z učitelji, — s tem bomo največ koristili ugledu svojega stanú, ugledu šole — in vzgoji naroda!

Tako Nemec — za vzgojo svojega naroda, in kako Slovenec za vzgojo svojega??

Te vrstice podajemo v prevdarek štajarskim (in morebiti tudi drugim) učiteljem, predno se definitivno odločijo za svoj predlog o tistih famoznih 80% — učiteljicam!

Narodno-gospodarske novice.

Težnje kmetijskega gospodarstva in sredstva za njih olajšavo.

Izvrstno sredstvo, da več in bolj po ceni pridelujemo, so razna zboljševanja, tako osuševanje in namakanje zemljišč, novi nasadi drevja in vinogradov, zlaganje raztrešenih zemljišč itd.

V prvi vrsti skrbeti pa moramo tudi za dovoljno hrano rastlinam. Pridelki zemljišč so se že mnoga leta iz posestev spravljali, v teh pridelkih pa tudi substanca zemljišč, ki je rastlinska hrana. Vsled tega so zemljišča opesala, toliko bolj, ker so bili kmetovalci ali premalo skrbni, da bi vsaj ono rastlinsko hrano, ki je na njih posestvu v gnoju itd. ostala, pridno zbirali, pred vsako zgubo varovali. Malomarnost naših dedov v tej zadevi prizadeva nam, njih potomcem britke ure. Kmet mora z rastlinsko hrano na svojem posestvu tako skrbno in varčno postopati kakor z gotovim denarjem, ima za njega isti ali še večji pomen.

Dobičkonosne živinoreje naj se bolj po prime, pridelal bode tudi več gnoja. Pri pitanju

živine prideluje mast, ki nastaja iz snovi, katere napravljajo rastline iz delov zraka. V mleku je mnogo soli, ki je rastlinska hrana. Kdor le surovo maslo prodaja, mleko pa doma porabi za krmljenje prašičev in drugo, ohrani skoraj vso rastlinsko hrano doma. V mesu, kosteh itd. se izvaža tudi mnogo rastlinske hrane. Z gnojem, ki se doma pripravi treba zelo skrbno ravnati, da se okrani vsa rastlinska hrana vkupe. Razni odpadki pri gospodarstvu naj se skrbno zbirajo za kompost, v katerem se rastlinska hrana ohrani in napravi godna za rastline. Že pomanjkajočo rastlinsko hrano naj se pa skuša pomnožiti s pomočjo umetnih gnojil, ki igrajo velikanško ulogo v današnjem gospodarstvu. Posebno se naj rabi umetna gnojila za pridelovanje krme. Iz tako gnojenih travnikov se dobi mnogo večja množina krme, ki je bolj tečna, redi večje število živine in bolje ter taka živina tudi bolje raste, ker po krmi tako gnojenih travnikov dobi živina tudi več fosfornih in drugih snovi, ki so zelo važne za očvrstjenost kosti, za rast sploh.

Po umnem gnojenju travnikov pa kmetovalec tudi zelo pomnoži kapital redilnih snovij na svojem posestvu ne samo z množino redilnih snovij v gnojenju, katere v promet spravi, temveč jako zdatno tudi brezplačno z dušcem iz zraka, ki je v trgovini v umetnih gnojilih najdražji. Detelji, sočivju je hvaležno gnojenje le s fosforovo kislino in kalijem.

Ako bi v gnojnici ali gnojilu, ki ima mnogo dušča v sebi, ne bilo n. pr. fosforove kisline, ne bode pri pitnih rastlinah nič uspeha. Iz tega sledi, da treba travnikom dobro gnojiti, mnogo detelje pridelovati in gospodarstvo se bode zelo povzdignilo. Na podlagi primernih poskusov se pa tudi pri družih rastlinah z raznimi umetnimi gnojili ali v zvezi z živinskimi gnojem izvrstni uspehi dosežejo. Na oddaljenih zemljiščih se umetna gnojila v zvezi z zelenim gnojem rabijo in se doseže isti uspeh brez živinskega gnoja. Kmetovalec naj pomisli, da mu je zemlja le skleda za njegove rastline, katero skledo je treba polniti.

Marsikateri dela napako, pa to skledo z dokupovanjem novih zemljišč poveča, in si s tem pripravi le več dela pa manj dobička.

Z napravo primerne gnojišča, z umnim postopanjem z gnojem, z nakupovanjem umetnih gnojil ima pač kmetovalec troške in delo, a to mu lahko donša večkrat čez 100% obresti. Tu ima gospodar sredstvo svoj kredit dobro izkoristiti. Kdor rabi kredit za nakupovanje novih zemljišč, bode večinoma propadel, kdor pa izkoristi kredit za gnojišče za umno porabo umetnih gnojil itd., ta bode, ako sicer pametno gospodar, dobro vspeval. Brez dovoljnih redilnih snovij v zemlji pa trajno nobena umetnost ne pomaga. S primernim kolobarjem itd. bode skušal dober gospodar gnojila tudi dobro gospodarski izkoristiti. Tu moramo ločiti dobičkonosno in gospodarsko izkoriščenje pridelovalnih sredstev. Dobičkonosno kakor tudi gospodarsko izkoriščanje daje nekaj istiniti uspeh.

Pri gospodarskem izkoriščanju pa je poraba teh sredstev navadno manjša nego pri dobičkonosnem. Gospodarska sredstva se porabijo le do tiste meje, do katere obečajo primeroma največji uspeh. Tega sredstva naj se torej umen gospodar tudi vedno strogo drži, potem bode primeroma najceneje prideloval. Dokaz temu vidimo pri zasajanju novih vinogradov s pomočjo ameriškega trsja. Eden sadi divjake, katere še le na mestu cepi in potem „zagroba“, drugi pa v enako pripravljeno zemljo le dobro zaraščene, vkorenjene in skrbno izbrane cepljene sadike. Oba dosežeta s časom svoj namen. Prvi ima le z „grobanjem“, večkratnim cepljenjem, ker mu znabiti razmere kljubujejo, več troškov in zgube pri pridelku, med tem ko drugemu ves trs enakomerno vspeva, ter mu ob enem začne dobro roditi. Gospodarsko je torej le drugi postopal, ker vsled zgodnje enakomerne redovitosti začne prej in več pridelovati in so mu troški dovažnega nasada večinoma ceneji.

V dobrem obdelovanju zemlje, globokem oranju, rigolanju itd. imamo tudi sredstvo več in ceneje pridelovati, dasiravno pridejo naenkrat troški za tako delo večji. Isto velja gledé skrbnega izbiranja semen ali sadik, bodisi sadnih,

trsnih itd. gledé njih manjih kakovosti, gledé vrst itd. Z obdelovanjem, oskrbovanjem po pravilih, katera nam dosedanje skušnje podajajo, zamo-remo osigurati večje prideleke. Ako nadomeščamo kolikor mogoče organsko delo, ročno delo z mehničnimi stroji, bomo ceneje pridelovali. Izkoriščajmo torej dobre stroje kar le mogoče. Ako ne more tega storiti posameznik, naj se jih združi več v skupno porabo. Do tega sili kmetovalce že pomanjkanje delavcev in sitnosti ž njimi. Skupna poraba pa manjšim kmetovalcem zelo koristi. Eden kupi n. pr. stroj, ki stane 100 gld., katerega treba v desetih letih amortizovati (plačati). Na leto mora ta zaračunati za stroj 16 gld. troškov, in sicer n. pr. 6 gld. obresti, 10 gld. pa za amortizacijo. Ako pa je kupilo ta stroj deset kmetovalcev, katerim zadostuje vsem, pride na vsakega na leto le 1 gld. 60 kr., pri enaki trajnosti.

Kakor pridelujemo pri rastlinah z umno porabo rastlinskih redilnih snovij več in prime-roma bolj po ceni, istotako pri živini z umno porabo snovi, ki so živini redilne. Kako nespa-metno se vidi povsod krmiti, koliko se po nepotrebnem potroši. To nočemo razpravljati o zani-krnem krmljenju, po katerem pride mnogo krme od živine neizkoriščene v gnoj. To mora že vsak gospodar, kojemu je prirojen nekaj zdrav razum in ki ljubi red, takoj sam uvideti. Potrata je velika tudi zaradi tega, ker niso redilne snovi v pokladani krmi v pravem razmerju.

(Dalje prihodnjič.)

Književnost.

(„Slovenska zadruga“) se imenuje nov mesečnik, ki bo organ za slovenske posojilnice in druge gospodarske zadruge. Naročnino (2 gld. na leto) sprejema „Centralna posojilnica sloven-ska“ v Krškem. Prva štev. ima članke: „Naša gospodarska neodvisnost“, „Gospodar. zadruga“, „O knjigovodstvu“, „Osrednje posojilnice“, „De-narja odveč“, „Dospetnik“, „Jubilejska dobro-delna zaloga slovenskih posojilnic“, „Drobtine“. Vsem strokovnjakom se list že po svoji vsebini in svoji tendenci priporoča.

(„Der Süden“) Edini časopis za politične, kulturne in gospodarske koristi Hrvatov in Slo-vencev v nemškem jeziku, izhajajoč na Dunaju, zvršil je prvo dobo svojega razvitka. Akoravno je bil časopis „der Süden“ ustanovljen v naj-gorši dobi, pridobil si je tekom polleta vendar mnogo prijateljev, ne samo med Hrvati in Slo-venci, temveč tudi med drugim slovanskim sve-tom; da, celo med Nemci je našel naročnikov; najboljši dokaz, kako potreben da je bil ta list, ki so ga ustanovili odlični slovenski in hrvaški zastopniki v državnem zboru. Ta časopis, ki je izhajal s kraja po dvakrat na mesec, začel je od začetka novembra po trikrat na mesec, ne da bi se bila starim naročnikom naročnina po-višala. Od mnogih strani dohajajo vesti, da bi list skoro postal tednik. To bo pa le takrat mogoče, kadar bo za tedensko izdavanje do-volj naročnikov. Vše s tem, da list izhaja tri-krat na mesec, so stroški večji, nego naročnina. Zato prosimo slovenske in hrvatske rodoljube, katerim je na tem ležeče, da more ta list dose-zati svoje svrhe, da se nanj naročavajo, naroče-vanje lista čitalnicam, gostilnam, kavarnam in domoljubnim zavodom priporočujejo. Velike važ-nosti za list so tudi oglasi (inserati) posebno za one tvrdke in pojedince, koji trgovinskih in dru-gih zvez izvan slovenskih in hrvatskih dežela že-le. Uredništvo in upravnništvo lista „Der Süden“ nahaja se na Dunaju I. Plankengasse 4. — Celo-letna naročnina znaša 3 gld. polletna 1 gld. 65 kr.

Razne stvari.

(Nekateri začetki štetja let.) Mi smo va-jeni šteti leta le od Kristusovega rojstva, od katerega dogodka je minulo sedaj 1898. Poleg tega štetja rabijo se še nekatera druga, začenši istotako s kakim za človeštvo posebno imeni-tim dogodkom. Tako štejemo letos od ustano-vitve Rima l. 753 pr. Kr. 2652 let; od ustano-vitve Dunaja na mestu stare Vindabone — 1599 let; od početka ljudskega preseljevanja 1525 let. Turki štejejo od bega proroka Mohameda iz Meke v Medino letos 1317 let; od kar so Habs-buržani avstrijski vladarji minulo je 616 let; od iznajdbe smodnika je 549, od tiskarstva 459,

parnega stroja 136, železnice 121, plinove raz-svetljave 98, parnikov 92, ladijinega vijaka po Reselnu 69, alektro magnetičnega brzojava 55, od osvoboditve kmetov 51, od vpeljave meterske mere v Avstriji 24 let. Judje računajo navadno po letu 3760 pr. Kr. in štejejo torej 5659 leto. Celjski nemškutarji pa imajo v svojem koledarju zapisano 4. leto, odkar jih bode „Narodni dom“ v oči.

„Naša straža“

Daljnji ustanovniki, ki so vsi ustanovnino hkrati ali pa letni obrok plačali gg.: Ivan Hribar, župan stol. mesta Ljubljane, 200 K, dr. Iv. Janežič, profesor bogo-slovja, Ljubljana, 10 K, Andrej Kalan, kanonik, Ljub-ljana, 50 K, dr. Janko Brejce, odvetn. kand., Ljubljana, 10 K, I an Sušnik, kanonik, Ljubljana, 10 K, Slavoj Jenko, dež. poslanec, Podgrad, 10 K, Viktor Rohrmann, trgovec, Ljubljana, 60 K, Josip Grašič, župn., Beram, Istra, 20 K, dr. Konrad Janežič, odvetnik, Volosko 10 K, dr. M. Trinajstić, deželni poslanec, Buzet, 10 K, dr. Aleš Ušeničnik, stolni vikar v Ljubljani, 10 K, Luka Smol-nikar, stolni vikar v Ljubljani, 10 K, Janko Okič, urednik lista „Kneippblätter“, Wörishofen, 50 K, Anton Koblar, kurat, Ljubljana, 10 K.

Redni člani gg.: Franc Gorec, župnik, Baderna, 1 K, Ivan Zupan, župnik, St. Peter, 1 K, Ivan Kocmur, solicator, Ljubljana, 1 K, Makso Jeglič, želez. uradnik, Ljubljana, 1 K, Val. Krašovec, trgovec, St. Peter, 1 K, Fran Rajčević, kurat, Trnje, 1 K, Jože Laznik, župnik, Polhov Gradec, 1 K, Alfonz Levičnik, knezoškofjski taj-nik, Ljubljana, 1 K, Fran Birk, vikar, Ljubljana, 1 K. (Dalje prihodnjič.)

Izkaz darov za „Jubilejno kapelico sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico“. Darovali so nadalje po 1 gld.: č. g. Jakob Hribernik, spiritual v Mariboru; č. g. dr. Kovačič v Mariboru; č. g. Jos. Atteneder, župnik na Pol-zeli; č. g. Fran Lom. kaplan v Šostanji; g. J. Koprivnik, c. kr. prof. v Mariboru; g. Gregor Vetrnak v Loku; č. g. Fran Cizej, župnik v Smartnem; č. g. A. Postruž-nik, kaplan v Smartnem; g. Jakob Černešek, posestnik v Okonini; g. M. Remic, posestnik v Spodnjih Krašah; g. Janez Komar, posestnik v Spodnjih Krašah; g. Franc Ogrizek in Marija Ogrizek, trgovca na Slatini; Tereza Lolek, točarica na Slatini; g. J. Schmidl, trgovec v Ma-riboru; neimenovani na Ljubnem; g. Julij Žigan, posest. in trgovec na Polzeli; č. g. Fr. Puntner, župnik v Novi-stifti; č. g. Ivan Fevš, prof. bogoslovja v Mariboru; g. dr. Jos. Kolšek, odvet. na Laškem; č. g. Matija Frece, žup. na Belih vodah; g. Fr. Mlaker, posest. v Hošnici; č. g. Fr. Salamun, dekan v Rogatcu; č. g. M. Horvat, dvorni kaplan kneza Windischgrätz v Konjicah; č. g. K. Belšak, kaplan pri Sv. Petru in Pavlu; g. Janez Kranjc, posest. na Ljubnem; g. Fr. Roblek, veleposest. v Žalcu; č. g. Anton Ribar, župnik pri Sv. Vidu pri Planini; č. g. A. Hutter, provizor pri Sv. Jakobu na Koroškem; g. I. Fon, c. kr. prof. v Celji; č. g. Fr. Hurt, kaplan v Starem Trgu. — 70 gld. (Dalje prih.)

Koledar.

Petek (30.) Nifefor, m.; David, kralj. — Sobota (31.) Silvester, papež; Pavlina, muč. — Leto 1899 Mesec prosinac ali januar. Nedelja (1.) Novo leto. Obrezovanje Gospodovo. — Ponedeljek (2.) Osmina sv. Stefana; Ma-karij, opat. — Torek (3.) Genovefa, dev.; Anter, papež. — Sreda (4.) Osmina nedolžnih otročičev; Tit, škof. — Četrtek (5.) Telesfor, p. muč.; Simeon, stolpn. — Zadnji krajec 5. ob 4. uri 27. m. zjutraj.

Sejmi.

Dne 2. januarja 1899 v Mariboru, Št. Jurju ob juž. žel. v Bučah in na Brenski gori; dne 3. v Celju (brez blaga) in Radgoni; dne 4. v Lučah in Imenem; dne 5. v Turniščah.

Loterijske številke.

Dunaj 24. decembra 1898: 3, 1, 55, 37, 83
Gradec „ „ „ 53, 84, 45, 55, 39

Ženitvena ponudba.

Posestnik na deželi, v lepem kraju blizu ceste in farne cerkve se želi poročiti z žensko srednje starosti, naj si bo samica ali vdova, ki ima nekaj premoženja. — Oglasila je poslali upravnistvu „Domovine“. (351)

Vožne karte in tovorni listi v AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Mlin,

dobro ohranjen s 25—40 konjskih sil in dobrimi kolesi, najbolj pripravljen za umetni mlin, prodati je na Spodnjem Štajerskem blizu Hrvaškega. Zraven je lep vrt in prijazna hiša, v kateri je sedaj gostilna. Cena 5500 gld., katerih je 1500 do 2000 gld. takoj vložiti, ostanek pa se plačuje v dogovorjenih obrokih. Ponudbe je poslati pod „Mlin 1000“ upravnistvu „Domovine“. (352)

Vinko Čamernik

kamnoseška in podobarska obrt v Ljubljani

nasproti mestne elektrarne.

Priporoča se častiti duhovščini v izvršitev umetnih in kamnoseških del kakor: altarjev, prižnic, obhajalnih miz, krstnih in kropilnih kamnov

priporoča svojo

veliko zalogo vsakovrstnih grobnih spomenikov

iz raznih marmorjev in granitov. Izvršuje

kompletne rodbinske rakve in spomenike.

Strugarnica marmorja z električno silo.

Obrise in proračune na zahtevanje zastoj in franko!

Kupujem leskov les

debelost od 6 cm. naprej in dolgot 110 cm. (346) Cene in sploh pogoji se izvedo pri 3—2

Simon Kuketz-u, Zalec.

Najnovejše stroje za

pridelovanje živinske krme, kakor:

stroje za reza-nje zmesi, rez-nice za repo in krompir, mline za drobljenje in mečkanje, za parjenje živinske piče, prene-sljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom,

stoječe ali vo-zeče, za kuhanje in parjenje ži-vinske krme, krompirja, za mnoge kmetij-ske in domače potrebe i. t. d., dalje stroje za turšico luščiti (robkalnice), či-stilne mline za žito, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče, trijere-stroje izbiralnice, izdeluje in razpošilja z jamstvom izvanrednega dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripo-znanem izdelovanju

Ph. Mayfahrt & Comp.

c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje, lival-nica za železo in parna kovačija

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Odlikovana z nad 400timi zlatimi in srebrnimi svetinjami. Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pismi brezplačno — iščejo se zastopniki in preprodajalci.

Trgovina z galanterijskim, drobnim in pletenim blagom

Peter Kostič-a

v Celji

Glavni trg št. 2

priporoča gg. trgovcem in prekuovalcem:

Porcelanske, lesene in lončene pipe, cevi za pipe in smodke, ustnike za cevi žepne nože, škarje, nože in vilice, britve, žlice, pipčovke, šila, mošne za denar in duhan, denarnice, list-nice, pase, jermene, biče in bičala, gumbe za srajce in obleke, glavničke in kampelne, igle za lase, šivanke, naprstnike, prstane in rinčice, broške, očala, ogledala, različna mila, parfume, pomade, krtače, papir in kovert, svilnati in barvani papir, svinčnike, molke in svetinice, itd. Dalje srajce, nogavice, rokavice, kapice, mašne in kravate, naramnice in podveze, su-kanec v štrencih in spolcah, drete, špago, trake, žnore, pavolo in volno, šnirice, robce za glavo in žep, lak za čevlje itd. — Konečno vsakovrstne igrače iz lesa, guma in bleha, pun-čke, vozičke, košarice, kovčke itd.

Vse po najnižjih cenah za na debelo. Zunanja naročila se odpošiljajo s prvo pošto. (54) 13

Slovenski dimnikar!

Slavnemu p. n. občinstvu in hišnim posestnikom v Celji in okolici ter po narodnih trgih Savinjske doline uljudno naznanjam, da sem z dnem 1. novembra t. l. pričel izvrševati

dimnikarsko obrt.

Priporočam se za vsa dela v mojo stroko spadajoča ter obljubljam, da bom ista vršil vestno in točno. Prosim posebno cenjene hišne posestnike, da jemljejo ozir name o novem letu, ko se oddaja pometanje dimnikov po hišah.

Z velespoštovanjem

Franc Petavs

(315) 8-8 dimnikarski mojster
v Gaberjih pri Celji.

Službo

gospodarskega pristava

oziroma oskrbnika išče trezen, pošten in marljiv mladenič, absolvent kmetijske šole in sirsarskega tečaja — spričevala izvrstna — več gozdarstva s polletno prakso. Vojak v nadom. rezervi. Ponudbe pod **A. K.** ekonom P. Loka pri Zidanem mostu Spod. Štaj. 2-2

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogrsko:

Budimpešta, Frana Jožića trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. dec. 1897 K. 159.947.578—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. dec. 1897 „ 28.823.375—

Med letom 1897 je bilo od družbe izdanih 7468 polic v znesku „ 67.331.352.—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi ohradci dobe se brezplačno pri generalnem zastopu v Ljubljani, pri Gvidonu Zeschko-tu v vili nasproti „Narodnemu domu.“ (319) 12-4

Prodaja vina.

Imam v kleti pristno istrsko črno in belo vino od 18 do 30 kr. litr., kakor i žganje, izvrstni tropinovec 60 do 80 litr. Nadalje imam blizu 100 m. centov ru dečega istrijanskega brinja za kuhati žganje. Dalje fino olje po nizki ceni.

Mali vzorčki se zaradi zgube časa ne pošiljajo.

A. M. Pujman

(312) 6-6 Dignano-Istra

Slov. skladni in stenski koledar

1899

priporoča

Drag. Hribar

v Celji.

Skladni koledar velja 60 kr.
s pošto 5 kr. več.

Stenski koledar velja 25 kr.
s pošto 3 kr. več.

Dobi se tudi pratika na debelo in drobno.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporočam častiti duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti božičnim praznikom kupim vsako množino pitanih kapnov. Gospodinj, glejte torej, da bodete začele pravočasno pitati, lepši ko bodo, dražji jih bodem plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretinu. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi. (293) 52-12 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Martin Ropas

c. kr. priv. izdelovatelj glasovirov
v Celji, Ljubljanska cesta.

Lastnik mnogih diplom, svetinj in dveh c. kr. privilegij. Izdeluje glasovire z dunajsko in pariško dvojno ponavljalno mehaniko, s svojo najnovejšo iznajdbo dvojnih odmevnikov ter z zvezo, podobno telefonu.

Priporoča svoje lastne proizvode po izvanredno nizkih cenah.

(45) 19

Reznike in ukoreninjeno trsje

„Portalis“

kakor tudi mlado čvrsto sadno drevje nizke in visoke rasti najboljših namiznih in gospodarskih vrst prodaja oskrbnistvo dr. Ignac grof Attems-ove graščine

(330) 3-3 v Brežicah.

DRAGOTIN HRIBAR

Rotovška ulica 1 Celje Rotovška ulica 1

Trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega orodja priporoča g. trgovcem in slavnemu občinstvu sledeče predmete za Božič:

podobice za jaslice, barvani papir na eno in obe strani, zlati in srebrni papir, gladki in prešani, zlato peno, šumeče zlato, svilnati papir v vseh barvah, peresa za cvetlice, (Blumenblätter), cvetje (Blumenbötzel), žice (Blumendraht), barva za mah (Moosfarbe).

Nadalje priporočam svojo veliko zalogo voščilnih kart in voščilnih pisem, papirnatih vreče, ovitni papir, peresa, svinčnike, peresnike, kancelijski, pisarni in konceptni papir, molitvenike, denarnice, kamenčke, tablice, črnilo, zavitke, radirke, ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari, po nizkih cenah.

Krasna darila za Božič in Novo leto, kakor: fine kasete za poezije in slike. Vse po nizkih cenah.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hrip, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčev sok je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znancem tako dobro pomagale, da se Vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem žilodčevim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgube vse bolezni v želodcu in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepki izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.